

Brabant herdenkt 75 jaar geleden als eerste bevrijd

© Liberation Route Europe

NOORD-BRABANT WAS IN HET NAJAAR VAN 1944 DE EERSTE NEDERLANDSE PROVINCIE DIE DOOR DE GEALLIEERDEN VAN DE DUITERS WAS BEVRIJD. EEN KAMPEERVAKANTIE IN NOORD-BRABANT IS VANWEGE DE VIERING VAN 75 JAAR BEVRIJDING BIJ UITSTEK HET MOMENT OM JE TE VERDIEPEN IN DE VERHALEN VAN TOEN. ER ZIJN MEER DAN 75 INDRUKWEKKENDE VERHALEN TE VINDEN.

Bekijk de video in de ACSI Magazines-app

Vogeltjes kwetteren vrolijk door de lucht en een zwanemoeder en haar kroost zwemmen gemoedelijk door de kasteelgracht. Ik ben bij Kasteel Heeswijk, waar onder de bomen buiten de kasteelpoort een herdenkingsmonument staat voor de heldhaftige parachutisten die op deze plek zijn geland. "Op 17 september 1944 landden geallieerde parachutisten. Daarmee startte Operatie Market Garden. Echter landden de parachutisten een heel stuk uit de richting. De misdrop werd veroorzaakt doordat het vliegtuig van de zogenaamde pathfinders voor de landingszone bij

Veghel werd neergeschoten. Dat zorgde voor navigatiefouten bij de piloten van de hoofdmacht voor dat landingsterrein. De soldaten moesten dus nog een stuk over land lopen om bij de brug te komen die ze in moesten nemen", vertelt gids en WOII-historicus Edwin Popken. "Er waren verschillende soldaten tijdens de landing gewond geraakt. In het kasteel werd een medische post ingericht waar ze konden worden behandeld. Eén van de parachutisten was de geestelijke Francis Sampson. Hij landde boven op een andere parachutist waarmee hij samen in de kasteelgracht viel. Ze bleven bij de gewondenpost achter. Sampson ging op zoek

© Stichting Eindhoven in Beeld

De Eindhovense bevolking haalde opgelucht adem toen de stad op 18 september 1944 werd bevrijd. Er werd feest gevierd en de Amerikanen en Britten werden met gejuich en gezang begroet. Ze konden echter niet bevroeden dat hun geliefde stad een dag later alsnog door de Duitsers werd gebombardeerd. Er vielen 227 doden.

Operatie Market Garden in september 1944 was de grootste luchtlandingsoperatie uit de geschiedenis (boven).

Grondtroepen moesten met al hun materieel naar het noorden trekken over Hell's Highway. De route kreeg die naam door de constante dreiging van beschietingen (onder).

De para's van het Amerikaanse 501ste Parachutisten Infanterie Regiment sprongen te laat en landden bij Kasteel Heeswijk (rechtsmidden).

📷 Foto's boven en onder: Liberation Route Europe. Foto midden: Kasteel Heeswijk.

INFO

KASTEEL HEESWIJK

kasteelheeswijk.nl

NATIONAAL MONUMENT KAMP VUGHT

nmkampvught.nl

OORLOGSMUSEUM OVERLOON

Als je de Liberation Route Aan de andere kant, een fietsroute tussen Oorlogsmuseum Overloon en de Duitse militaire begraafplaats in Ysselsteyn volgt, kun je dwars door het museum fietsen. In de video in de ACSI Magazines-app kun je zien hoe de fietsbrug het museum doorkruist. Daarnaast vertelt de museumdirecteur over zijn unieke vondst! Info: oorlogsmuseum.nl

LIBERATION ROUTE BRABANT

De Liberation Route Brabant vertelt, naast het verhaal van de bevrijding, wat de gehele Tweede Wereldoorlog voor Noord-Brabant heeft betekend.

Acht fietsroutes, verspreid over Noord-Brabant, leiden je langs Brabant Remembers verhalen, luisterzuilen van de Liberation Route Europe, monumenten en musea die samen de impact van de oorlog op Noord-Brabant zichtbaar maken.

BRABANT REMEMBERS

75 PERSOONLIJKE OORLOGSVERRHALEN

In 2019 en 2020 herdenkt en viert Noord-Brabant 75 jaar vrijheid met het programma Brabant Remembers. Brabant Remembers vertelt de persoonlijke verhalen over WOII: groot of klein, over mobilisatie, verzet, collaboratie of bevrijding. Vijfzeventig verhalen – voor ieder jaar dat we in vrijheid leven één – waarin een levensveranderende keuze centraal staat. Samen geven ze een goed beeld van de impact van de Tweede Wereldoorlog op de samenleving.

Verhalen over gewone mensen in vaak ongewone situaties. Over Jos Coppen, die als kind op 6-jarige leeftijd mag kiezen of hij op Sinterklaasavond naar zijn opa en oma of oom en tante wil. Door de onschuldige keuze om naar zijn opa en oma te gaan, ontkomt het gezin net aan het bombardement die het huis van zijn oom en tante treft. Oom en tante overleven het maar door dit bombardement, nu bekend als het Sinterklaasbombardement, verloren 150 personen het leven en velen hun huis. Over de Nederlandse Suze Arts, die vrijwillig solliciteert bij Kamp Vught als gevangenvrouw en een grote rol speelt bij het bunkerdrama waarbij 74 vrouwen werden opgesloten in een ruimte van 9 vierkante meter. Tien vrouwen overleven het bunkerdrama niet. Het drama gaat zelfs de Duitsers te ver, Suze wordt ontslagen en krijgt een gevangenisstraf opgelegd van 15 jaar. Wegens goed

Suze Arts 📷 Beeldbank WO2-Nationaal Monument Kamp Vught

gedrag krijgt ze tijdens haar gevangenschap in Rotterdam een baantje. Als bewaarster. Deze verhalen vormen het uitgangspunt voor het programma Brabant Remembers. Samen met gemeenten en partners worden ze vertaald naar een innovatief cultureel programma in 2019-2020. Bekijk de agenda en lees nog meer persoonlijke verhalen op brabantremembers.com

"74 vrouwen in een ruimte van 9 vierkante meter. 10 vrouwen overleven het drama niet"

naar transport om de gewonden naar Veghel te krijgen. Toen hij bij het kasteel terugkwam, hadden de Duitsers het al ingenomen en de gewonden krijgsgevangen gemaakt. Sampson ging daarom weer terug naar Veghel. Later in de oorlog werd hij in Bastogne zelf krijgsgevangen genomen. Hij ging vrijwillig naar een krijgsgevangenkamp voor gewone soldaten in plaats van een officierskamp. 'De soldaten hebben het zwaarder dan de officieren, dus daar ben ik nodig', zei hij zelf. Het leverde hem een heldenstatus op. Hij heeft de oorlog overleefd en overleed in 1996. In Amerika kennen veel soldaten binnen de medische en geestelijke tak van de airborne troepen zijn naam", aldus Edwin.

BEVRIJDING VAN EINDHOVEN

In het huidige kasteel lijkt het alsof er niets is gebeurd in de Tweede Wereldoorlog. Het elfde-eeuwse kasteel is tegenwoordig een museum. Met

zijn ligging in de vallei van de Aa-rivier, is het ook een goed startpunt voor een wandeling door het domein met zijn bomen, lanen en weilanden langs de meanderende rivier. Operatie Market Garden had als doel via Eindhoven een bruggenhoofd over de Rijn te vestigen. Alleen boden de Duitsers veel meer weerstand dan verwacht. Arnhem werd niet bereikt, toch zorgde de operatie ervoor dat een flink stuk van Brabant werd bevrijd. Eindhoven bijvoorbeeld op 18 september 1944. Terwijl de Eindhovenaren opgelucht ademhaalden en feestvierden werden ze een dag later opnieuw verrast door een zwaar bombardement door de Duitsers. Het kostte aan tweehonderd burgers het leven. Om maar te zwijgen over de binnenstad, waar de brandweer met moeite alle branden kon bedwingen. Als je een wandeling met Edwin door het centrum van Eindhoven maakt, wijst hij je

CAMPINGS
Brabant

1 Camping Vakantiepark Fortduinen **ID**
Pepereind 13b • 5266 AJ Cromvoirt/Vught • 0411-641431 • info@fortduinen.nl • N 51°39'24" E 5°14'33"
• Open van 01/01 t/m 31/12 • Aantal toerplaatsen: 84 (60 - 120 m²) • Een vakantiepark voor jong en oud. Luxe stacaravans, prachtige kampeerplekken, veel faciliteiten. In de omgeving natuurgebieden, steden en attractieparken.
Kampeerdersbeoordeling op EuroCamping.nl: 6,9*

2 Ardoer vakantiecentrum De Ullingse Bergen **ID**
Bosweg 36 • 5845 EB Sint Anthonis • 0485-388566 • ullingsebergen@ardoer.com • N 51°37'39" E 5°51'42"
• Open van 01/04 t/m 29/09 • Aantal toerplaatsen: 113 (100 - 150 m²) • Rustige, overzichtelijke camping, ruime plaatsen. Gelegen in de Brabantse Peel.
Kampeerdersbeoordeling op EuroCamping.nl: 8,4*

3 Camping Liesbos **ID**
Liesdreef 40 • 4838 GV Breda • 076-5143514 • info@camping-liesbos.nl • N 51°33'54" E 4°41'47"
• Open van 01/04 t/m 01/10 • Aantal toerplaatsen: 50 (100 m²) • Uitstekend beheerde camping met zwembad en vriendelijke eigenaar. Dicht bij Breda gelegen. Mooie fietsroutes in omgeving verkrijgbaar bij de receptie.
Kampeerdersbeoordeling op EuroCamping.nl: 8,8*

4 Camping Uit en Thuis **ID**
Heimolen 56 • 4625 DD Bergen op Zoom • 0164-233391 • info@campinguitenthuis.nl • N 51°28'9" E 4°19'20"
• Open van 01/04 t/m 30/09 • Aantal toerplaatsen: 80 (80 - 100 m²) • Gelegen op de Brabantse Wal, is deze groene camping een ware oase van rust. U bent omgeven met natuur, maar toch biedt deze camping alle comfort die u van een moderne camping mag verwachten. Een uitstapje naar het bourgondische stadje Bergen op Zoom is een aanrader. Er zijn talloze historische bezienswaardigheden zoals het Markiezenhof.
Kampeerdersbeoordeling op EuroCamping.nl: 7,8*

5 Recreatiepark De Achterste Hoef **ID**
Troprijt 10 • 5531 NA Bladel • 0497-381579 • info@achterstehoef.nl • N 51°20'36" E 5°13'40"
• Open van 05/04 t/m 29/09 • Aantal toerplaatsen: 385 (100 - 160 m²) • Kindvriendelijk recreatiepark. Uitgebreide faciliteiten zoals overdekt zwembad, recreatieplas, binnenspeeltuin en 9 holesgolfbaan met driving range. Voor een ontspannen vakantie in bosrijke omgeving en veel fietsplezier.
Kampeerdersbeoordeling op EuroCamping.nl: 8,2*

6 Camping Recreatiepark TerSpegelt **ID**
Postelseweg 88 • 5521 RD Eersel • 0497-512016 • info@terspegel.nl • N 51°20'16" E 5°17'37"
• Open van 05/04 t/m 28/10 • Aantal toerplaatsen: 490 (80 - 130 m²) • Kampeerplaatsen van 80 tot 130 m² op kwaliteitscamping met veel comfort aan recreatieplas gelegen of op speciale kinderveldjes (met speeltoestellen), voorzien van mooie begroeiing. Het park bruijt van activiteiten in de schoolvakanties maar ook daarbuiten is er genoeg te beleven. Uniek overdekt zwem- en speelparadijs. Breed aanbod aan horecavoorzieningen. Camping met veel wandel- en fietsmogelijkheden en uniek kabouterpad.
Kampeerdersbeoordeling op EuroCamping.nl: 8,3*

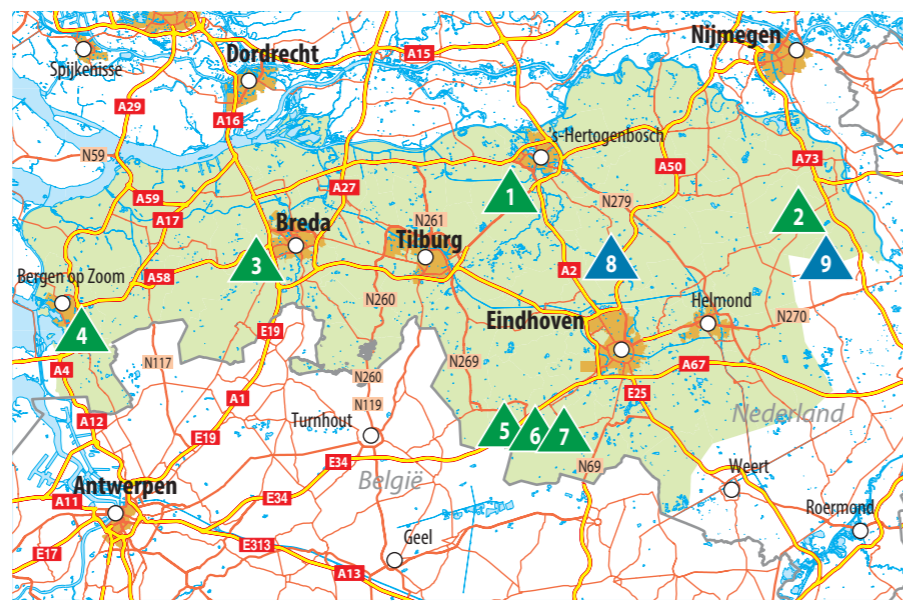
7 Camping de Paal **ID**
De Paaldreef 14 • 5571 TN Bergeijk • 0497-571977 • info@campingdepaal.nl • N 51°20'10" E 5°21'19"
• Open van 30/03 t/m 27/10 • Aantal toerplaatsen: 560 (100 - 180 m²) • Gevarieerd kampeerterrein van topkwaliteit te midden van een bos en natuurgebied. Bijzonder geschikt voor kinderen tot 10 jaar (kindertheater, minispeeltuintjes, subtropische waterspeeltuin en 40.000m² speelduinlandschap).
Kampeerdersbeoordeling op EuroCamping.nl: 8,5*

*Gebaseerd op de beoordelingen op peildatum 30-7-'19

CAMPERPLAATSEN
Brabant

8 Sint-Oedenrode
Parking de Neul • Dommelpark • N 51°34'02" E 5°27'30"
• Open van 1/1 t/m 31/12 • Aantal camperplaatsen: 3 • Parkeervignet koop je in Zwembad de Neul. Op vertoon van het vignet kun je douche en toilet gebruiken en 1 ticket voor het zwembad krijgen. Historisch centrum ligt op 400 meter.

9 Overloon
Fam. van Well • Roosendaalseweg 1 • N 51°33'50" E 5°55'11"
• Open van 1/1 t/m 31/12 • Aantal camperplaatsen: 20 • Camperplaats in zeer rustige omgeving met de fietsknooppuntenroute op 200 meter afstand. Het centrum ligt op 2,5 kilometer.

EuroCamping.nl ACSI Eurocampings - eurocampings.eu en acsi.eu

Deze camping accepteert ACSI Club ID, hét Camping Carnet voor Europa

Deze camping accepteert CampingCard ACSI, dé kortingskaart voor het laagseizoen

Nationaal Monument Kamp Vught/Jan van de Ven

In Nationaal Monument Kamp Vught krijg je een levensechte indruk van het gevangenisleven. Er werden door de gevangenen bijvoorbeeld knijpkatten en radio's gemaakt. Zeker 749 gevangenen vonden de dood door honger, ziekte of mishandeling.

precies op de plekken waar zich iets heeft voorgedaan. Aan de hand van oude foto's komen de oorlogsverhalen tot leven.

HELL'S HIGHWAY

Luchtlandingstroepen, parachutisten en soldaten per zweefvliegtuig veroverden bruggen in het gebied. Het Britse 30e Legerkorps baande zich een weg via deze bruggen naar het noorden. Al het verkeer en oorlogsmateriaal moest over één weg, die de bijnaam 'Hell's Highway' kreeg. Terwijl we naar het Oorlogsmuseum Overloon rijden, kruisen we meerdere keren deze weg waar in 1944 zo heftig werd gevochten. Als je de Liberation Route Son en Breugel fietst, passeer je een punt waar je een audiofragment over deze beruchte weg kunt beluisteren. Ook Oorlogsmuseum Overloon ligt aan de Liberation Route Aan de andere kant. "Het museum werd opgericht

door Harrie van Daal. Toen hij na de evacuatie voor de Slag bij Overloon terugkeerde naar zijn dorp was hij behoorlijk ontdaan. In mei 1945 liep Van Daal door het kapotgeschoten Overloonse bos met alle overblijfselen van de strijd. Doordat hij als ambtenaar bij de Gemeente Vierlingsbeek het Belgische Ieper had bezocht, voelde hij meteen dat er iets gedaan moest worden om deze verschrikkelijke oorlogstaferelen te herdenken. Hij stelde zijn idee voor een museum voor aan de burgemeester dat al een jaar later openging voor publiek. Nog voordat het dorp was opgebouwd", vertelt museumdirecteur Erik van den Dungen over het ontstaan. Op deze plek krijgen persoonlijke oorlogsverhalen steeds meer een podium. Erik: "Het draait niet alleen om het bekijken van al het oorlogsmateriaal, maar juist om de verhalen die mensen aan het denken kunnen zetten."

ACSI Club ID voordeel

20 % korting op Liberation Routes

ACSI Club ID-leden ontvangen 20 procent korting bij aanschaf van de set met alle 8 fietsroutes van de Liberation Route Brabant. De route Aan de andere kant (van Overloon naar Ysselsteyn) krijg je er zelfs gratis bij!

Met de actiecode 'ACSI-ID-2019' kun je via webshop.visitbrabant.com de set ter waarde van € 19,95 met 20 % korting aanschaffen.

De actie is geldig tot en met 1 december 2019.

KAMPEERTRIP MET DIEPGANG

Vanwege het 75-jarige jubileum van de bevrijding worden er in de hele provincie extra activiteiten georganiseerd. Zo kun je vanaf november 2019 de nieuwe expositie bekijken in Nationaal monument Kamp Vught. Terwijl ik er ben, wordt het interieur van het museum flink onder handen genomen. In vogelvlucht wordt me verteld hoe het er aan toeging in dit SS-concentratiekamp, het enige in Nederland. De gracht met daarlangs het prikkeldraad en de wachtposten alleen al maken indruk. Als ik vervolgens in de barak alle stapelbedden met hooi zie, bekruipt me een angstig gevoel. Angstig, maar tegelijk ook een gevoel van dankbaarheid. Dankbaar dat ik nog geen oorlog heb hoeven meemaken. De indrukwekkende bezoeken geven een bijzondere diepgang aan deze kampeertrip. Want de droevige gebeurtenissen en wonderlijke overlevingsverhalen leveren hele mooie gesprekken op aan de campingtafel. ■